

המפקד פרק שלישי בבא מציעא

מב.

עין משפט
נר מצוה

מתני' לרין כסודרו והפשיטין לאחוריו: **גמ'** מאי הוה ליה **למיעבד** הרי לרין: **מזוי** זידו. לא יפקידנו לאחרים במקום אחר שאם תודמנו לו סמורה לשכר יהא מזומן לו: **תתם** ידו. להיות מזומן לו לזורך ריות הבא פתאום: **אין** כדרכה. שמתכרך ורבה מאליו פוישוין בלעז: **באסמין** דריש ליה לשון דבר הסמוי מן העין: **שאין העין שולטת בו**. שנאמר באסמין לשון גנוים: **אין** להס שמייה כו'. דלס לא שמתן ונגנבו פשיעה היא: **ואס לורכא מרנצן הוא**. המפקד הוא חרד על מלות הדלדה על הכוס אמר השומר דלמא מיבעי ליה זוי לאדלתא להכי לא קברינהו ופטור: **גשואי**. מגששין בקרקע בשפודין של ברזל להכיר מקום שתחמו חלל: **בשמי קורה**. בגג מתחמיו: **פרומאי**. שוכני התקרה: **בני אורכי**. בין שורות הבנין כמותל: **טפוחאי**. מטפחים כמותל לדע אס יש סס חלל: או **טופח הסמוך** כו'. וכוון כמותל: **הרי הוא כמבוער**. ואין לרין לבערו דאין כאן עוד כל יראה: **הסא** מאי. לענין שמירת כספים: **מסוס** ריחא. שהכלב מריח ומחפש אחריו והרי הוא מוילאו ונראה: **מסיכרא**. סס מקוס: **לריפא דאורנני**. בית קטן עגול כמין כובע שעושין ליידי עופות לארוב: **דאורני**. של ערבה היא: **אע"ג** דלענין גנבי נטירותא היא. אפי' בלא קבורה שאין גנבים הולכין סס לנגוב שאין מזומן מזוי סס: **סחלתו כפשיעה**. שמה תפול סס דליקה ונמצא פשע שלא קבין: **וסופו באונס**. שהרי נגנבו וגניבה לשומר סס אונס הוא: **אשלתניהו**. מסרן ללמו: **קרינטיא**. ארנו אשקר"א בלעז: **נימא** ליה לדידיה נוינן שליס. דשומר שסמר לשומר חייב: כל

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אמר שמואל כספים אין להם שמירה בו. לרין עיון אס שסמר בקרקע (ב) ונגנבו משס אס שומר שר חייב ובפרק הכונס (ב"ק דף טו. ו) וסס ד"ה כוון) משמע דחייב דפריך אביי לרז יוסף והאמר ר' יוחנן הטוען טענת נגז באזיבה משלס תשלומי כפל ואי שומר אזיבה שומר שר הוא קרנא בעי לשלומי ומאי פריך דלוקמא בטוען שנגנבה באונס כוון שהעמיק בקרקע ק' אמות או שתקפתו שינה או חולי אלמא כל גניבה לא הוה אונס אלא לטטים מזויין וכן בתר הכי דמייתי לא אי אמרת בשומר חנס שכן משלס כפל ואי לטטים מזויין נגז הוא שומר שר נמי משלס כפל משמע דמשוס גניבה לא מפטר שומר שר אס לא בטענת גניבת ליסטיין מזויין מיהו איהו יש לדמות דה"מ למימר וליטעמך דבלאו הכי נמי מזי למימר וליטעמך אפי' גולן הוא תמצא שומר שר משלס כפל בטענת ויש להציא ראייה מפ' השואל (לקמן דף נה. ו) וסס) דכי יליף גניבה ואזיבה בשואל משומר שר פריך מה לשומר שר שכן משלס כפל בטענת ליסטיין מזויין ומשני אי בעית איתא גולן הוא משמע שאין שוס גניבה שיפטור זה שומר שר אך תמהון גדול הוא למה לא יהא אונס אס העמיק בקרקע ק' אמות דמאי היל' תו למיעבד או אס תקפתו שינה או חולי גדול ואין יתכן שסוס גניבה לא נמצא שמהא אונס גמור כלליסטיין מזויין ולרבה אית לי בטמון הפועלים (לקמן דף נה. ז) דאי על בעידנא דעיילי אינשי פטור אי"כ תמצא גניבת אונס בשומר שר ומיהו יש לדחות דרבה יסבור כאידך שיניאל דקרנא עדף כרז יוסף כהכונס (ב"ק דף טו. ו) ומ"מ אין סברא כלל שלא נמצא גניבת אונס שיפטור זה שומר שר ואין למרן דהואיל ומיזי רחמנא שומר שר בגניבה אע"פ שהיא קרובה לאונס כדאמר בהשואל (לקמן דף נה. ז) חייב אף בכל גניבת אונס דהא בליסטיין מזויין הוא פטור אע"ג דנגז הוא לרז יוסף א"כ מאי משני בהשואל (דף נה. ז) לטטין מזויין גולן הוא אכתי איכא למיפדך נה לשומר שר שכן משלס כפל בטענת גניבת אונס תאמר בשואל דכי יליף שקייז בגניבה ואזיבה לא ישלס כפל אפילו בטענת גניבת אונס דמסתמא הוא חייב קין בכל אונסין דכענין זה פריך פ"ק דמנחות (דף ה.) גזי הלכו להוציא הטרפה ובפרק שור שנגז ד' וס' (ב"ק דף טו. ו) גזי שור האלטרדין מהו לגזי מוצח ונראה דכיון דלתי שואל מק"ו דשומר שר אין למיזיז בגניבת אונס בקרן ודיו לבא מן הדין להיות כדון דשומר שר פטור מגניבת אונס אף שואל כן וא"ת וגניבת אונס בשואל לפי האמת

תורה אור השלם
1 ונתתה בפרק וצרת
הכסף בדרך והלכת אל
המקום אשר יבחר
אלהיך בה:
דברים יד כה
2 וצו יי אהרן את הברכה
אין המפקד ובכל משלח
יד וברך בארץ אשר יי
אלהיך נתן לך:
דברים כח כ

לעני רש"י
פרישוין. פשע.
אשקר"א ואשקר"י.
ארגו, תיבה קטנה.

מוסף רש"י
בדבר הסמוי מן העין.
שיטת יודע הסוס (תננית
(ג.) כספים של פקדון
אין להם שמירה אלא
בקרקע. וסס לא נתן
בקרקע ואזלו, פשיעה היא
אלו ומיזי, דשומר חנס חייב
בפשיעה (פחות (א.).
משום ריחא. שהכלב
מריח ומתטמו ומוילאו
(שס).

שאיין הבלב יבוא חפשו אחריו. ואס תאמר והלא פטור לנדוק חור מפני סכנת עקרבס) ו"ל דהכא יכול לפנות המפולת אי"כ הכא שיש סס חמץ צודלי אינו פטור משום חשש עקרב דהא מצעיל לן כפסחים (דף י.) ככר כפי נחש לרין שר להוציא או לאו: **ח"ג** ר"ח ה"יבתא **תחלתו בפשיעה** וסופו באונס חייב. וכן מוכח בשלטי הפועלים (לקמן דף נה. ז) דהלכתא דחייב דפריך אביי אי הכי תמלמו בפשיעה וסופו באונס הוא ומיזי וכן מוכח ריש פרק הכונס (ב"ק דף טו. ו) דוקא היכא שיכול להיות שהאונס לא היה נאדע אס לא פשע בתחלה כלל פשע זה וינאל לאגס ומתה פטור דמלחך המות מה לי וכו' ונריך לומר דלריפא דאורנני הו שמייה מעליא לוחי לענין גנבי כמו בקרקע להכי קרי ליה לענין גנבי אונס:

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה אמר וכו'
שסמר בקרקע מאת אמה
ונגנבו מסס:

גליון הש"ס
תוס' ד"ה אמר וכו'
דבעין זה פריך פ"ק
דמנחות. עין ימות דף ט'
ע"כ תוס' ד"ה רכ אמר:

רבינו חננאל
בתורתך המפקד מעות
אצל חברו צרור והפשיטין
לאחוריו מסרן לבניו
הקטנים נעל בפניהם שלא
כראוי חייב שלא שימר
כדרך השומרים ואם שימר
כדרך השומרים פטור.
צרור והפשיטין לאחוריו
חייב כדרי יצחק דאמר
כותב וצרת הכסף בדרך
אפי' שהוא צרור הכסף
בדרך. אמר שמואל כספין
אין להן שמירה אלא
בקרקע ובערב שבת לא
אטרחו רבנן. ואשקבא
משום איכסורי מינאי
הילכך כספה סגי ליה.
הושאת ושכחתי שפשי
פי' שמגששין בקרקע
ומגלן הסמנות ואין
לה שמירה אלא בשמי
קורה. פי' פרומאי מלשון
בגדיו יהיו פרומים.
שיט שנותן הבנאי בין
אחא לארחה בערבי
הכותל קריא בני אורכי.
כדגרסי בגמ' דהשופטין
כותל כפסיס ד' טפחים
אריך מכאן שבהוה שפח
ומחצה שיעור חצי לבנה
ואריך מכאן כנגדו היה
ג' טפחים כשרי שפח
בין שני אריחין מלמאו
באבנים קטנים ושיט
ונקרא בני אורכי. פי'
טפוחאי שמגששין בשפח
שלהן ומינישין אס יש
כמותל כספין או זולתן:
הוא דאפקדי וזוי גביה
חבריה אוחבינהו בצריפא
דאורכני פי' נתנם בבית
המסוכך בעצי ערבה
ונגנבו סבר רב יוסף
למיפטורי משום דהוא
שומר חנס וכו' איכא
דאמרי אמר רב יוסף אע"ג
דלענין גנבי נטירותא היא
לענין נורא פשיעותא היא
תחלתו בפשיעה וסופו
באונס חייב וכן הלכה
למעשה תחלתו בפשיעה
וסופו באונס חייב. והוא
דאפקדי וזוי גביה חברה
אמר ליה הב לי וזוי
אמר ליה לא ידענא
היא איתחנתיהו. אמר
רבא כל לא ידענא
פשיעותא היא וכן הלכה.
הוא דאפקדי וזוי גביה
חבריה
לאימיה
בקרמיתא
ואינגוב